

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
ซึ่งรัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน นายอสิ มะหะมัดยั้งกี กับคณะ และนายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ รวมสามฉบับ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๔๘ คน ขึ้นพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นหลักในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา จนถึงมาตรา ๕ แต่ยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ต่อมา คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๘

(นายวัชรินทร์ จอมปลาพล)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักการประชุม

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย

พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

งานที่ส่ง
ที่ ๒๐๒๓/๒๕๕๔

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๓ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายอร่าม อามระดิช กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายอสิ มะหะมัดยงกี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	๒. นายขจิตร ชัยนิคม
๓. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	๔. นายชัยพร กลิ่นจันทร์
๕. นายชัยรัตน์ นนทชัย	๖. นายชุมสันต์ ฉายภักดี
๗. นายไชยา พรหมา	๘. นายถาวร ตรีรัตน์ณรงค์
๙. นายเทวัญ ธานีรัตน์	๑๐. นางสาวธนัชพร แยมพันธ์ุเกษร
๑๑. นายธนาธร โล่ห์สุนทร	๑๒. นายธเนตร บัวแยม
๑๓. นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์	๑๔. นางสาวธารณา จันทร์แจ้
๑๕. นายธีรวิชัย พันธุมาศ	๑๖. นางนฤมล ธารดำรงค์
๑๗. นางนิภา พริ้งศุลกะ	๑๘. นายนิยม เวชกามา
๑๙. นางสาวนุจรี บุญทวี	๒๐. นายบรรพต ดันธีรวงศ์
๒๑. นายบัญญัติ เจตนจันทร์	๒๒. นางบุญยาพร วิภาตะวัต
๒๓. นายประพนธ์ นิลวัชรมณี	๒๔. นายประเสริฐ ชัยกิจเด่นนภาลัย
๒๕. นายประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ	๒๖. นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์
๒๗. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	๒๘. นางพิศมร หว่อง
๒๙. นายไพโรจน์ เย็นสมุทร	๓๐. นางสาวกวนิดา คุณผลิน
๓๑. นายมงคลศิลป์ บุญเย็น	๓๒. นางมัทนา สุทธานุรักษ์
๓๓. นางยุพิน โตเอี่ยม	๓๔. นายวรพจน์ ภูจินดา
๓๕. นายวรรณศิลป์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา	๓๖. นายวรวิสิทธิ์ กาญจนสูตร
๓๗. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	๓๘. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน
๓๙. นางวิลาวัลย์ จึงประเสริฐ	๔๐. นายสุกษม อามระดิช
๔๑. นางสุมาลี ตระกูลพานิชย์กิจ	๔๒. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์

๔๓. นายทริฎุ คีลา

๔๕. นางสาวอรไท นิตยคำหาญ

๔๗. นายอสิ มะหะมัดยักกี

๔๔. นางสาวอมราพร สุจิตธรรมวงค์

๔๖. นายอร่าม อามระดิษ

๔๘. นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์

บัดนี้ คณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อโปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อร่าม อามระดิษ

(นายอร่าม อามระดิษ)

ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญฯ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๗ - ๘

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๙๘

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ดุสยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

เพรียว ศรีรัตนพรพงษ์ / พิมพ์

ธีรพงษ์ คำอุ่น, ธนสาร สุวรรณโชติ / ทาน ๑

सानิตย์ โลหะชาละ, วีรยุทธ เจริญกุล / ทาน ๒

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓ / ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายอสิ มะหะมัดยงกี กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายอร่าม อามระดิษ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๒ นายอสิ มะหะมัดยงกี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๔ นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๑.๕ นางวิลาวัลย์ จิ่งประเสริฐ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๑.๖ นายบัญญัติ เจตนจันทร์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๗ นายประเสริฐ ลิมประเสริฐ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๘ นายวรวิสิทธิ์ กาญจนสูตร	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๙ นางนฤมล ธารดำรงค์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑๐ นายสุกษม อามระดิษ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑๑ นายเทวัญ ธาณีรัตน์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑๒ นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑๓ นางนิภา พริ้งศุลกะ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑๔ พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑๕ นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑๖ นายธเนตร บัวแย้ม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งบุคคลเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ดังนี้

- ๒.๑ รองศาสตราจารย์ทวี เลหาพันธ์
- ๒.๒ รองศาสตราจารย์อมร เปรมกมล
- ๒.๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อึ้งยง เทาประเสริฐ
- ๒.๔ รองศาสตราจารย์อรุณพร อัฐรัตน์
- ๒.๕ นาวาอากาศเอก (พิเศษ) อธิเทพ คณะเจริญ
- ๒.๖ พันเอก ชินรัชต์ รัตนจิตเกษม
- ๒.๗ นายประศาสน์ สวัสดิ์อำไพรักษ์

มาตรา ๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	มีการแก้ไข
หมวด ๒ สมาชิก	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑ มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น นายธีรจชัย พันธุมาศ และนายบัญญัติ เจตนจันทร์ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความใน มาตรา ๑๑ (๒) (ค) เป็นดังนี้ <u>“(ค) เป็นผู้ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย หรือหมอพื้นบ้าน โดยผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และคณะกรรมการอาจสอบความรู้ก่อนก็ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ สภาการแพทย์แผนไทย หรือ”</u>	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	มีการแก้ไข
หมวด ๓ คณะกรรมการ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔ มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น นายเทวัญ ธานีรัตน์ นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ นายธีรจชัย พันธุมาศ นายบรรพต ตันธีรวงศ์ นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์ นายวรพจน์ ภูจินดา และนางวิลาวัลย์ จึงประเสริฐ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๑๔ (๑) เป็นดังนี้ <u>“(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ <u>ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ศสช นสชตสมสคตแพทยแผนไทยแห่งประเทศไทย อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ทางเลือก และอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ</u>”</u>	มีการแก้ไข

(๔)

นายประเสริฐ ลิ้มประเสริฐ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๑๔ (๒) (ก) เป็น
ดังนี้

“(ก) นายกสมาคมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่มีวัตถุประสงค์ที่
เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย และมีกรรมการบริหารสมาคมเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
การแพทย์แผนไทยมากกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารทั้งหมด เลือกกันเองให้เหลือจำนวน
สิบสองคน”

นายเทวัญ ธานีรัตน์ นายธเรศ กริษนัยรวิวงศ์ นายธีรรัชชัย พันธุมาศ นายบรรพต ตันธีรวงศ์
นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์ นายวรพจน์ ภูจินดา และนางวิลาวัลย์ จึงประเสริฐ
ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๑๔ (๒) (จ) เป็นดังนี้

“(จ) หัวหน้าสถานพยาบาลหรือครูผู้รับมอบตัวศิษย์สาขาการแพทย์แผนไทย ที่
สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน”

มาตรา ๑๕ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙ มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐ มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข

มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการสงวนความเห็น

นายธีรรัชชัย พันธุมาศ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๒๒ (๔) (ข) เป็นดังนี้

“(ข) การกำหนดความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๑๑ (๒) และการ
กำหนดโรคตามมาตรา ๑๑ (๕)”

มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข

หมวด ๔ การดำเนินการของคณะกรรมการ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖	มีการแก้ไข
มีการรณการขอสงวนความเห็น นายชจิตร ชัยนิคม ขอสงวนความเห็นโดยขอตัดความในมาตรา ๒๖ ออกทั้งหมด	

หมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗ มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข

มีการรณการขอสงวนความเห็น

นายชจิตร ชัยนิคม ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทยแผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าการแพทยแผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าวทั้งภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทยแผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทยแผนไทย ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้แก่ตน”

นายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทยแผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าการแพทยแผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าวทั้งภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทยแผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่า

(๖)

คนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทยแผนไทย ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่น
กระทำความผิดให้แก่นักเรียน”

นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรใน
วิชาชีพแพทยแผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่า การแพทย
แผนไทย การแพทยแผนไทยประยุกต์ หมอแผนไทย หมอแผนไทยประยุกต์ แพทยแผนไทย
แพทยแผนไทยประยุกต์ หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าวทั้งภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ
หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทยแผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบ
กับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ซึ่งทำ
แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทยแผนไทย ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน
หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำความผิดให้แก่นักเรียน เว้นแต่เป็นผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพ
การแพทยแผนไทย หรือบุคคลตามมาตรา ๒๗ (๖) และ (๗) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่
คณะกรรมการกำหนด”

นางวิลาวัลย์ จึงประเสริฐ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรใน
วิชาชีพแพทยแผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่า แพทยแผน
ไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิต่างที่แสดงความเป็นแพทยแผน
ไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือ
ชื่อข้อความอื่นใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
แพทยแผนไทย ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำความผิดให้แก่นักเรียน
เว้นแต่ ผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทย หรือบุคคลตามมาตรา ๒๗ (๖) (๗) (๘)
(๙) (๑๐) และ (๑๑) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๕	มีการแก้ไข
หมวด ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายธีรวัชชัย พันธุมาศ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตาม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้”

นายบรรพจน์ ภูจินดา ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๔๖ (๒) เป็นดังนี้

“(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยเชื่อได้ว่า จะมี

การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุพยานใด ๆ ที่อาจใช้เป็น หลักฐานในการดำเนินการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ขอยกอำนาจจากศาล ยกเว้น กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าได้มีการกระทำความผิดซึ่งหน้าตามที่บัญญัติไว้เป็นความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้ ประจักษ์ชัดและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเน้นซ้ำกว่าจะขอ ขอยกอำนาจมาได้ จะเป็นเหตุให้เอกสารหรือวัตถุพยานใด ๆ ดังกล่าวจะถูกยึดย้าย ชุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรอกำหนดจากศาล”

นายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็น โดยขอตัดความในมาตรา ๔๖ (๒) ออกทั้งหมด

มาตรา ๔๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๘	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๗ บทกำหนดโทษ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๓	ไม่มีการแก้ไข
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๔	มีการแก้ไข

มาตรา ๕๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๖

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายแพทย์ ฉานีรัตน์ นายธเรศ กรีงนัยรวังค์ นายธีรจชัย พันธุมาศ นายบรรพต ตันธีรวงค์ นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์ นายวรรณ กุจินดา นางวิลาวัลย์ จึงประเสริฐ และนายอสี มะหะมัดยงค์ ขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ความในมาตรา ๕๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๖ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) ประกอบด้วย ๗ คน ประกอบด้วยคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย หนึ่ง ประเทศ ไทย เป็น หนึ่ง คน และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ได้จัดทำหนังสือตามพระราชบัญญัติประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย จนกว่าจะมีการเลือกตั้งและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) เป็น ครั้งแรก ที่ ได้ มี ซึ่ง ครั้งแรก ที่ มี ๑๕ (๗) ปี ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันนี้ หรือ เปิด สิบ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดย ให้ ปลัด กระทรวง สาธารณสุข เป็น นายก สภา การ แพทย์ แผน ไทย จน กว่า จะ มี การ เลือกตั้ง และ แต่งตั้ง ผู้ ดำรง ตำแหน่ง ตาม มาตรา ๑๖ วรรค หนึ่ง เสร็จ สิ้น

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย ตาม วรรค หนึ่ง เลือก กรรมการ ตาม มาตรา ๑๔ (๒) หรือ (๓) วรรค หนึ่ง ทำหน้าที่ เลข า ธิ การ ร อง เลข า ธิ การ และ เหรัญญิก ตำแหน่ง ละ หนึ่ง คน ทั้ง นี้ จน กว่า จะ ได้ มี การ แต่งตั้ง ผู้ ดำรง ตำแหน่ง ดังกล่าว ตาม มาตรา ๑๖ วรรค สอง”

มาตรา ๕๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘

มีการแก้ไข

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพแพทย์แผนไทย

มีการแก้ไข

๕. ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัตินี้ หากมีผลบังคับใช้แล้ว จะมีผลกระทบต่อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้มีความสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่น จึงควรจะมีการเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วต่อไป

๕.๒ การเรียกเก็บอัตราค่าธรรมเนียมตามท้ายพระราชบัญญัตินี้ แม้จะมีการกำหนดอัตราขั้นสูงไว้ แต่การเรียกเก็บจริงควรพิจารณาถึงฐานานุรูปของผู้ประกอบวิชาชีพตามร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๖. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของคณะกรรมการมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายบัญญัติ เจตนจันทร์)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วิทยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง "สภาแพทย์แผนไทย" ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจรรยาบรรณแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ ~~แต่~~มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และ
มาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า ศาสตร์ประจักษ์วิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับศัลยกรรม การตรวจโรค ศาสตร์วินิจฉัยโรค ศาสตร์บำบัดโรค ศาสตร์รักษาโรค ศาสตร์หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ ศาสตร์ธรรมวิธี ไลศ ศาสตร์ที่ช่วยการแพทย์แผนไทยเพื่อการรักษาโรค และให้หมายความ รวมถึงการเตรียม การผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา และให้รวมถึงศาสตร์การแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับการถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมาหรือการศึกษาจากสถานศึกษาหรือความรู้ที่เป็นศาสตร์การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งได้รับการศึกษาจากสถานศึกษา

“ผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จากสภาการแพทย์แผนไทย

“หมอพื้นบ้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบต่อกันมานานเป็นที่นิยมยกย่องจากชุมชน โดยมีประชาชนในหมู่บ้านรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน หรือเป็นผู้ที่ได้รับการรับรองจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ของสภาการแพทย์แผนไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

นี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย

สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้หมายความถึงการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย รวมถึงกรรมการหรือคณะกรรมการใด ๆ ที่มีตำแหน่งหรือไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งและออกระเบียบและ ประกาศใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผลประโยชน์วิชาชีพแพทย์แผนไทยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๖ ให้มีสภาการแพทย์แผนไทย เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย เพื่อการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและศาสตร์สุขภาพ

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับงานการแพทย์แผนไทยแต่ละสาขาสมาชิก

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ และความเป็นธรรม แต่ละสาขาสมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ของประเทศไทย

(๙) จัดตั้งสถาบันการศึกษา ฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมวิชาชีพแพทย์แผนไทย

มาตรา ๘ สภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๑

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตร ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกิจการใด ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๙ สภาการแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดใน
มาตรา ๘

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาการแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสถานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมี
อำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๑ ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือ
วุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือภูมิปัญญาไทยสหศาสตร์สหสาขาวิชาที่สภาการแพทย์แผนไทย
รับรองดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทย
รับรอง โดยมีผู้ประกอบการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้
การศึกษา และต้องผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยแล้ว
หรือ

(ข) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผน
ไทยรับรอง โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และ
ต้องสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้มีส่วนราชการรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพด้าน
การแพทย์แผนไทย หรือหมอฟันบ้านตามกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผน

ไทย โดยผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และคณะกรรมการอาจสอบความรู้ ก่อนก็ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ง) ได้รับความอนุญาตจากสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาสาขาการแพทย์แผนไทย
ประยุกต์ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง และผ่านการสอบความรู้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและ
เงื่อนไขที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนด

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤดิเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่ง ความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้มีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือ ไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภา การแพทย์แผนไทย

(๖) ได้รับความอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ขอหนังสือ อนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขา ต่าง ๆ หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยปฏิบัติตามข้อบังคับ สภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทยส่งไปยัง คณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้อง พิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วัน ได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(ค) คณะบดีหรือหัวหน้าหน่วยที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยเพื่อให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในระดับปริญญาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(ง) คณะบดีหรือหัวหน้าหน่วยที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เพื่อให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในระดับปริญญาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(จ) หัวหน้าสถานพยาบาลหรือหัวหน้าสถาบันที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาต ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(๓) กรรมการซึ่งที่ได้รับเลือกตั้งได้จากสมาชิกมีสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จำนวนเท่ากับจำนวนค่าธรรมเนียม (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละครั้ง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการ

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๔ (๓) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการ ตามมาตรา ๑๔ (๓) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เภรณญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสอง พ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๗ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖ และการเลื่อนหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) บุคคลที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุข พิจารณา สมควรตามแพทย์แผนไทยและกระทรวงสาธารณสุข มาตรา ๑๕ (๒) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- (๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๓) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) และ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือ ได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่ รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕ (๓) จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๒๐ บุคคลที่การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสอง ของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อให้นามตรา ๑๓ (๑) หรือ (๒) หรือ (๔) มาบังคับใช้โดยอนุโลม

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้นามตรา ๑๓ และมาตรา ๑๘ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

- (๑) สมาชิกสภาพิชิตสูงสุดตามมาตรา ๑๓
- (๒) บุคคลอื่นตามที่ตามมาตรา ๑๘
- (๓) สภาสภา

มาตรา ๒๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๗) (ก) หรือ (ข) หรือ (จ) ว่างลงไม่
เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลือกตั้ง
สมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และได้รับคะแนนเลือกตั้งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔
(๗) (ก) หรือ (ข) หรือ (จ) ก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนผู้ที่ได้รับคะแนนจากการเลือก
กันเองในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้น
ว่างลง

เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการ
ดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และ
ได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทน
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสาม
ของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็น
กรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือมี
แต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสองสามมาใช้บังคับโดย
อนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันไม่ต้องเลื่อน
หรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่ง
ตนแทน

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่
กำหนดในมาตรา ๘ และมาตรา ๘ รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ตามมาตรา ๕

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อัน
อยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดจัดทำแผนงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

- (๔) ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย
- (ก) การเป็นสมาชิก
  - (ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๑ (๕)
  - (ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้
  - (ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖
  - (จ) การประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ~~แต่ละคณะที่ปรึกษา~~
  - (ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕
  - (ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง
  - (ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๓๑
  - (ฌ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต
  - (ญ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
  - (ฎ) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
  - (ฏ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
  - (ฐ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันวิทยาลัยวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือสถานที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
  - (ฑ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้หรือการประเมินตาม มาตรา ๓๑
  - (ฒ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
  - (ณ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
  - (ด) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง

ความสำคัญในการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับ การแพทย์แผนไทยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๓ นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เลขานุการ รองเลขานุการ ประชาสัมพันธ์ เหนรัญญิก ที่ปรึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาการแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่ แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยใน กิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทย มอบหมายและเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อนายกสภาการแพทย์แผนไทยไม่ อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยใน กิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผน ไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อทั้งนายกสภาการแพทย์ แผนไทยและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุม บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุม รับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาการแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบการแพทย์ แผนไทยและทะเบียนอื่น ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

(ง) ความคุ้มครองทรัพย์สินของสภาการแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ ตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการ ไม่อยู่หรือ ไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของ สภาการแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เภรุธัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และ การงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ กำหนด

หมวด ๔

การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้ถือคะแนน เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดย อนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๕ สถานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุม คณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๖ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบ จากสถานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

- (๑) การออกข้อบังคับ
- (๒) ที่รื้อทำหนดแผนงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย
- (๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔)
- (๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรค สาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสถานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สถานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มีได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายใน สามสิบวันหรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ มติที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสถานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสถานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองใน สามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด ๕

การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทำการ ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) การกระทำต่อตนเอง
- (๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย หรือตามหลักมนุษยธรรม หรือตาม ธรรมจรรยา โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาการแพทย์แผนไทยของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ให้จัดตั้งสถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภารการแพทย์แผนไทยรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้วความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรม ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุขอื่น

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการ หรือผู้สอนในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทยแผนไทยของต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยอนุมัติของหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) หมอพื้นบ้าน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทยแผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หมอแผนไทย หมอแผนไทยประยุกต์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าวทั้งภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ หรือ ใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทยแผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีลักษณะเช่นเดียวกัน ซึ่งทำแสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่เป็นผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือบุคคลตาม

มาตรา ๒๖ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ ช้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขานั้น ๆ จากสภาการแพทย์แผนไทย หรือที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๐ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๑ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย ~~รวมทั้งและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้~~ ผู้สมัครตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขานุการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษายรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๓ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประทุพผิตตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยว่าประทุพผิตตามมาตรา ๓๒ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยว่าประทุพผิตตามมาตรา ๓๒ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสามสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประทุพผิตตามมาตรา ๓๒ และรู้ตัวผู้ประทุพผิต ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประทุพผิตตามมาตรา ๓๒

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๔ เมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๓ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประทุพผิตตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจากสมาชิก ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๔ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณ

แห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณี que เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณี que เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิกประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน คณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและของคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย

อาญา และให้มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสาร หรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๓๕ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องทั้งที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่า สิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้ คณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวน การสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวน สิ้นสุดและต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๖ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของ คณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็น ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของ คณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรา นี้ให้เป็นที่สุด และให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทยแผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด ๓๕ ให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๔๒ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทยแผนไทยตามมาตรา ๔๑ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยพร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการแพทยแผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ถือว่ามิได้เป็นผู้ใดประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่คณะกรรมการสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น และหากกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๓ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๔๕ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้น นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๔๕ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทยแผนไทยซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต และถ้าคณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สองแล้ว ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเน้นเข้ากว่าจะเอามาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกขังย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้นำบุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือ
ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือ
ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้
ส่งตามมาตรา ๓๘ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน
หนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขา
การแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ

อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะและใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งและกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) เป็นกรรมการ การได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) จะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) ทำหน้าที่เลขานุการ รองเลขานุการ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

มาตรา ๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ หากผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการกับผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะต่อไป

.....
.....

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๑๓,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒๑,๐๐๐ บาท
<u>(๒/๑) ค่าแก้ไขหรือเพิ่มเติมทะเบียนและ ใบอนุญาต</u>	<u>ฉบับละ</u>	<u>๕๐๐ บาท</u>
(๓) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและ หนังสือรับรองอย่างอื่น	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
<u>(๓/๑) ค่าสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและ รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการ แพทย์แผนไทย</u>	<u>ฉบับละ</u>	<u>๒,๐๐๐ บาท</u>
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรให้ แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๒๑,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๓๐๐ บาท
<u>(๕/๑) ค่าแปลใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพ การแพทย์แผนไทยเป็นภาษาต่างประเทศ</u>	<u>ฉบับละ</u>	<u>๑,๐๐๐ บาท</u>
<u>(๕/๒) ค่าคำร้องต่าง ๆ</u>	<u>ฉบับละ</u>	<u>๕๐ บาท</u>